

ARGENTINSKE VESTI

Obletnica odkritja Amerike

V ponedeljek obhajamo novo obletnico odkritja Amerike, spominjač se znamenitega dne, ko je pred 444 leti Kristof Kolumb izstopil na otoku Guanahani in s tem odprl pot evropski civilizaciji v novi svet. "Día de la Raza" se bo tudi letos praznoval v Buenos Airesu z različnimi slavnostmi.

Izredno zasedanje parlamenta

Radi znanih zapletljivosti, ki so nastopili v zvezi z vprašanjem poslanskih mandatov iz pokr. Buenos Aires, je bilo letos več mesecev popolnoma onemogočeno delovanje poslanske zbornice. Parlament zato ni mogel v svojem rednem zasedanju dovršiti niti najbolj nujnega dela. Vlada je radi tega sklicala izredno zasedanje, ki se bo začelo 14. t. m. in na katerem bo prišel v razpravo tudi državni proračun.

Nalezljive bolezni

Parlament je odobril zakon, ki določa, da bo treba odslej prijaviti vsak slučaj nalezljive bolezni pristojni zdravstveni oblasti (v glavnem mestu na "Asistencia Pública"). To dolžnost nalaga zakon babicam, zdravnikom, voditeljem šol, otroških vrtecev, hotelov, ustanov, prenočišč in podjetij.

Prodajanje nafte v Buenos Airesu

Mestni svet je soglasno odobril na redbo, s katero se proglašajo prodajanje nafte v glavnem mestu za javno službo, ki bo smela oskrbovati samo državna petrolejska uprava — YPF. S tem dobi YPF monopol za prodajanje tega važnega predmeta v Buenos Airesu.

Expreso „GORIZIA“

Najstarejše prevozno podjetje za mesto in na vse strani dežele. Zmerne cene in solidna postrežba
FRANC LOJK
Calle VILLARROEL 1476
Višina Dorrego 900
U. T. 54 Darwin 5172 in 2094

Nova Slovenska Gostilna

"Gruta de Postumia"
Dobra postrežba, čisti in zračni prostori, zmerno cene. — Rojakom se toplo priporočata za obisk lastnika
Ivan Gašperšič
in
Ludvik Dekleva
AV. FOREST 621 — CHACARITA.

Banco Germánico

DE LA AMERICA DEL SUD
Av. L. N. Alem 150 — Bs. Aires — 25 de Mayo 149-59

Predstavnik za celo Južno Ameriko

PRVE HRVATSKE ŠTEDIONICE - ZAGREB
POSTANSKE ŠTEDIONICE - BEOGRAD
ZADRUŽNE GOSPODAR. BANKE - LJUBLJANA
BANCO DI ROMA - GENOVA

Poslajte Vaša denarna nakazila v stari kraj, samo tem sigurnim potom

BRZOJAVNO! Z AVIJONOM! Z POSTO!

NAŠ ODDELEK PAROPLOVNIH POTNIH KART, JE NAJHITREJŠI IN NAJCENEJŠI VRELEC

za nabavo pozivnih ali pa povratnih paroplovnih potnih kart, za kakoršnokoli linijo.

NE NASEDAJTE NIZKIM PONUDBAM

Ker bi bilo potovanje še dražje

NIKAKIH POTEŽKOČ

Naše uradne ure: od 8 1/2 do 7 večer; ob sobotah do 12 1/2

Sigurnost! Brzina! Uslužnost! Poverjenje!

Proslava spomina kralja Aleksandra

V počastitev spomina blagopok. kralja Aleksandra I. se je izvršila sinoči, v ruski pravoslavni cerkvi ul. Brasil 315, posebna žalna slovesnost katere so se udeležili odpravnik poslov dr. Stojanović z osebjem poslaništva ter mnogi člani naše tukajšnje kolonije.

V nedeljo, t. j. jutri, pa se bo po slovenski službi božji na Avellanedi (M. Estévez 630), ki se vrši ob 10. dop., pel psalm "Miserere" v isti spomin.

Koordinacija prometnih sredstev

Glede koordinacije prometnih sredstev v glavnem mestu republike, se je zgodilo, kakor je bilo predvidevati; zakonski osnutek je tudi senat odobril ter ga spremenil v zakon, s katerim bo ves potniški promet prešel v roke ene same družbe. Kakor smo že pisali, ima zakon senčnate in solnčnate strani. Tudi drž. predsednik je zakon že podpisal; nosi št. 12.311.

S posredovanjem radikalnih mestnih svetovalcev se je pretekli ponedeljek zaključil tudi štrajk, ki so ga bili proglasili lastniki in vozniki kolektivov in protest proti omenjenemu zakonu. Mestna intendantca je preklicala dekrete, s katerimi je bila zaplenila vsa kolektivna vozila.

Dr. Mišetić odpotoval

V petek, 29. septembra, se je odpeljal s svojo družino proti Evropi dosedanjí odpravnik poslov tukajšnjega jugoslovanskega poslaništva g. dr. Avgustin Mišetić, ki bo nastopil novo službo v beograjskem za namjen ministristvu.

Radi čudnih prilik v naši koloniji, pa tudi radi velike tiskovne svobode, ki vlada v tej deželi, njegov položaj ni bil zmerom zavidanja vreden, marveč mnogo krat prav težak. Odhajajočemu g. odpravnik poslov pa je bilo gotovo v zadostjen, da je ob njegovem odhodu pohvalno pisal o njegovem delu celo eden izmed onih srbsko-hrvatskih listov, ki so ga prej večkrat, in tudi na nedovoljene načine napadali.

G. dr. Mišetiću želimo večjih zadoščenj v njegovi novi službi.

Ana Chrpova

Slov. babica
dipl. v Prazi in Bs. Airesu, z večletno prakso v praški porodnišnici ter v tuk. bolnici "Rawson", se priporoča vsem Slovenkam. — Sprejema penzionistke iz mesta in iz dežele v popolno oskrbo. Cene izredno nizke. — Postrežba prvovrstna.

ENTRE RIOS 621 U. T. 38 (Mayo) 8132

Spet so si novo izmislili

K gospej de Andresovi (Timbó 3896) je prišel čedno oblečen neznanec ter jo z vljudnimi besedami spravil v velike skrbi: povedal ji je namreč, da je bil njen mož radi nekoga prestopka aretiran. Ko je videl da je žena le preveč obupana, jo je začel tolažiti, da ima on dobre zveze ter da bi moža lahko takoj spet spravil na svobodo — le 35 pesov globe je treba namudoma plačati. In tu je dala 35 pesov. Opoldne je vsa vesela objela moža, ko se je vrnil domov. Mož ni seveda nič vedel, da je bil na policiji, marveč je ženski dopovedal, da je nasleda sleparju, ki si je izmislil novo potegavščino.

Nedeljska prireditve

V veliki (za naše prilike celo preveliki) Armenski dvorani je Tabor ponovil preteklo nedeljo Niccodemi jevo igro "Scampolo". Igranje je bilo mestoma še boljše nego pri premieri in v splošnem na takšni višini da bi bila uprizoritve zaslužila večjo udeležbo. Če takšnih in tako podanih iger ne gremo gledat, ne bomo z našim izseljenkim odrom daleč prijadrali...

Seveda, nekateri pravijo, da je prireditve preveč. Ker je v tej trditvi gotovo nekoliko resnice, naj bi društvo skušala najti rešitev te zadeve v tem, da bi združila vsaj svoja kulturna nastojanja, če drugačno združevanje ni mogoče.

Tekom prvega odmora je tenorist g. Anton Svečarić, ki razpolaga z izrednim glasom, zapel z globokim občutkom dva solospesa ter je žel zaslužiti aplavz; na glasovirju ga je posrečeno spremljala g. Dana Mozetičeva.

Tudi igralci so želi mnogo odobranja.

Prireditve je posetil tudi g. odpravnik poslov dr. B. Stojadinović, katerega je navzočno občinstvo toplo pozdravilo. Prisostvoval je igri do konca in čestital igralcem k uspehu.

Tekom proste zabave je moški zbor efektno zapel "Svrčanje" ter "Ljubezem in pomlad".

Objave Kr. Poslanstva

Charcas 1705 — Buenos Aires

Kr. poslanstvo u Buenos Airesu traži sledeče iseljenike:

Ivan Marković, star 33 let, doma iz Donje Miholjce; javljal se je iz Bompland-a, Misiones.

Gjuro Solić, star 33 let, iz sela Donji Butački, srez Vojnić; svoj čas se je nahajal v Uruguaju.

Joso Domšić, iz Levinovca, pošta Pivnica.

Franjo Koraj, iz Zebanca, občina Murško Središče, sin Andreja in Sol dat Tereze; prej je živel v mestu Santa Fe.

Jadre Žilić, iz Suhovara, občina Ninska, prej nastanjen v Villa Maria, provincia Córdoba.

Géna, Hilda Berk, iz Zagreba, naj naj izvoli javiti se, poslaništvu v zvezi s predmetom P. 2512/1936.

14. septembra 1936 je vlak št. 236 proge FCCA povozil jugoslovanskega iseljenca Franja Osmana. Iseljenci, ki bi jim bilo kaj znano o tem slučaju, naj izvolijo obvestiti poslaništvo, posebno pa naj navedejo morebitne priče, da bi se moglo uvesti postopanje za doseg oškodovnine.

Lansko leto je umrl v Buenos Airesu ali okolici Blaž Opašić, iz Cavata. Če bi kdo vedel, kje in kako je pokojni umrl, naj blagovoli to sporočiti poslaništvu.

Dne 30. avgusta 1936, ob 16.40 mi nut, je v Monasterio (Partido de Chascomús) izgubil življenje, v železniški nesreči, Martin Mateković, sina Ivana in Ane roj. Vrščinar, rojen 1889 v Radovici, občina in srez Metlika, Dravska banovina.

Iseljenci, ki bi kaj vedeli o tem nesrečnem slučaju, so naprošeni, da sporočijo vse podrobnosti kr. poslaništvu, posebno pa takšne podatke, ki bi mogli biti koristni za utemeljitev zahteve po oškodovnin; če je kaj prič, naj se nevedejo njihovo točno ime, priimek in naslov.

Kdor bi kaj vedel o smrti iseljenca Josipa Zupca (Zupec), rojenega leta 1893 v Mateni, naj izvoli sporočiti poslaništvu. Navedeni je baie umrl v Argentini konec leta 1934 ali v začetku 1935.

Toma Nikolić, ki je bil svoj čas za poslen na poslaništvu, se poziva, da se javi na gornji naslov.

IZ CORDOBE Iz pisem naših CERKVENI VESTNIK

Himen

Zvestobo do groba sta si prisegla dne 3. t. m. rojak Ivan Mavern, doma iz Dragomlje vasi pri Suhorju v Beli Krajini, in g. Micka Tončić, iz Radovici pri Metliki. Za prič sta jima bila Martin Mavern in Marko Malesić.

Svatba se je vršila v Hotelu Colón in udeležili so se je mnogi sodrodniki in ožji prijatelji. Cestitamo!

Žalostna smrt rojaka

Na žalosten način je umrl v Buenos Airesu rojak Avgust Stanić, star 28 let, doma iz Prvačine in po poklicu krojač. Z ženo, s katero se je bil poročil nekako pred dvema leti, je stanoval v ul. Junta 5316, kjer je imel tudi lastno krojaško delavnico.

V nedeljo, 4. t. m., je poslal popoldne svojo ženo z otrokom na sprehod in obisk k sestri v Belgrano. Ko se je žena vrnila zvečer, okrog 10. ure, domov, je našla sobo zaklenjeno. S pomočjo sosedov so vdrli vrata in s strahom so spoznali, kaj se je zgodilo: Stanić je bil očitno sklenil storiti konec svojemu življenju z ogljikovim dvokisom; v sobi je bila posoda a 5 kg tlečega oglja in vse odprtine so bile zamazane, da bi plin ne uhajal.

Stanić je bil v nezavesti, vendar pa se živ. Prepeljali so ga brž v bolnišnico, vendar pa ga niso mogli več rešiti; v ponedeljek, ob 5. zjutraj, je preminul.

V smrt so ga gnale menda gospodarske skrbi. Pred nedavnim se je bil osamosvojil, začel je delati na lastno roko, obrt pa najbrž ni šla bogve kako. Kupil si je bil zemljišče ter začel zidati, a radi pomanjkanja sredstev ni mogel nadaljevati. To ga je močno potrljo in je bil zadnje čase zelo mrk in zamisljen. Prizadetim izrekamo globoko sožalje!

Delovanje izseljenke zaščite

Tekom avgusta 1936 je posetilo u rad Jugoslovanske izseljenke zaščite vsega 254 oseb: 73 jih je iskalo dela, 21 je prišlo zaradi priporočil, 8 za razne informacije, posredovanja itd., 6 za zdravniško pomoč, 133 za podporo, prehrano, prenočišče in dr.; štirje pa so bili delodajalci.

Zaščiti je bilo ponudeno delo za 78 oseb: 36 sobaric in kuharic, 14 težakov, 4 zakonice, 3 mehanike, 10 črevljarjev, 1 soferja, 2 kovača, 1 kuharja in 1 slikarja. Urad pa je zaposlil: 14 težakov, 2 sobarici, 1 kovača in 1 mehanika; vsega 18 oseb.

V istem mesecu je zaščita porazdelila \$ 31.70 malih denarnih podpor, 99 bonov za kosila, 21 za večerjo, prenočišče in zajetek ter 2 para črevljev.

Urad je prejel 42 dopisov, odposlal pa jih je 287.

Predavanje

V nedeljo 18. t. m. bo v Taboru (Paz Soldań 4924) predavanje: "O argentinskem meničnem pravu". — Predava g. J. Novinc. Začetek ob 5. popoldne.

Opozorilo

Takšnim, ki se tudi na posebno pisмено opozorilo niso oglasili ter poravnali svoj dolg, smo list ustavili. Če ga želijo se prejemati, naj blagovoli prej izvršiti svoje dolžnost. Obzira in potrpežljivosti smo menda imeli dovolj. — Upravništvo.

Umetniška kovačnica mehanična delavnica



Specializirana v oknicah, metalnih pročelij, železnih vratih, vestibulih, ograjah itd. itd. Se priporoča slovenskim iseljenkom za vsa v stroko spadajoča naročila.

CUCIT & HUMAR

BOULEVARD BALLESTER 425 Villa Ballester

KROJAČ

izvršujem vsa v to stroko spadajoča dela, Obleke od \$ 55 do 120. Hlače fantazije od \$ 10—28. Delo prvovrstno. Blago iz najboljših tovarn. Ojašave za plačevanje

MAKSIMILIJAN SAURIN

VARNES 2191 Buenos Aires (nasproti postaje La Paternal) — U. T. 59—4271

KROJAČNICA IN TRGOVINA

Velika izbira

vsakovrstnih vzorcev in poletnega blaga, kakor tudi perila in vseh drugih moških potrebščin.

Sebastian Mozetić

Osorio 5025 — Bs. Aires (Paternal)

KROJAČNICA

Leopold Ušaj

Sedaj v novih prostorih, zraven prejšnje krojačnice, kjer boste zmerom in v vsakem oziru najboljše postreženi.

GARMENDIA 4947

Bs. Aires - Paternal.

ROJAKI!!

PRI ŽIVCU

v znani restavraciji, boste najboljše postreženi.

ZBIRALIŠČE SLOVENCEV.

Lepi prostori, pripravnosti za svatbe — Prenosišča. — Sobe za prenočišče prenovljene in na novo opremljene.

Rojakom se priporoča lastnik **EMIL ŽIVEC**

PATERNAL Osorio 5025

Zobozdravnika

Ora. Dora Samojlovich de Falicov

Dr. Félix Falicov Dentista

Trelles 2534 - Donato Alvarez 2181

U. T. 59 La Paternal 1729

ROJAKI!!

PRI ŽIVCU

v znani restavraciji, boste najboljše postreženi.

ZBIRALIŠČE SLOVENCEV.

Lepi prostori, pripravnosti za svatbe — Prenosišča. — Sobe za prenočišče prenovljene in na novo opremljene.

Rojakom se priporoča lastnik **EMIL ŽIVEC**

PATERNAL Osorio 5025

SLOVENCİ DOMA IN DRUGOD

VESTI IZ DOMOVINE

JESENSKI VELESEJ V LJUBLJANI

Ob navzočnosti zastopnikov dvorane, vlade in drugih posvetnih ter cerkvenih oblasti so 1. septembra otvorili letošnji ljubljanski jesenski velesej.

Kakor druga leta, tako ima tudi letošnja jesenska razstava izrazit kulturno propagandni značaj. Glavna programna točka je letos slovensko lesno gospodarstvo; prireditelji so se potrudili, da pokažejo nova polja za čim obilnejšo porabo lesa na domačem trgu, s čimer naj bi se ublažila občutna kriza v lesni industriji.

Mnogo pozornosti vzbuja na letošnjem velesejmu tudi razstava "Sodobni vrt", kjer se razstavlja vsak dan drugo domače cvetje, in pa "Nasdivalski vrt", kjer so zbrali najrazličnejše zveri, mnogo drugih živali in ptic. — Velesej je obiskala tudi kraljica Marija.

STAVKE TEKSTILNEGA DELAVSTVA

V Kranju, Trzinu, Mariboru in drugod so v več tekstilnih podjetjih nastavkali delavci, ki zahtevajo izboljšanje plač in pa kolektivno delovno pogodbo. Ponekod so delavci zasledili tovarne oziroma vsaj postavili svoje straže. Obljubili so zastopnikom oblasti, da bodo v tovarnah vzdržali popoln red ter čuvali tujo lastnino.

Nekaj zanimivega se je dogodilo v Hutterjevi tekstilni tovarni v Mariboru, ki plačuje baje delavcem boljše meze nego katerokoli drugo podjetje tekstilne stroke v Evropi. Delavci so bili sicer pripravljene dati dalje, vendar pa je vodstvo podjetja samo odločilo, naj ostanejo tri dni doma: dalo jim je tridnevni plačan dopust, ker so delavci drugih tovarn začeli napadati Hutterjeve namence, češ da so stavkolomci. Pri objavi te vesele novice, so delavci dvignili svojega šefa na rame ter ga nosili po tovarni. Tu se vidi, kako znajo delavci spoštovati svojega delodajalca, če je socialen človek. Tak dopust pomeni za Hutterjevo tovarno četrta milijona Din izdatkov, ki niso kriti z delom.

FOTO "DOCK SUD"

Darujem za vsake šest slik eno sliko v barvah

MARKO RADALJ
Specialist v modernem slikanju.
Cucundo Quetoga 1275 in 1407 D. Sud
U. T. 22—8327

KROJAČNICA "GORICA"

ima v zalogi veliko izbera poletnega blaga po izredno nizkih cenah.

Rojakom se vjudno priporoča

FRANC LEBAN

Av. del Campo 1080
U. T. 59-3102

GOSPODARSKI POLOŽAJ.

Narodna banka je objavila svoje poročilo za 2. četrtletje 1936, iz katerega je razvidno, da se je gospodarski položaj, v primeri z odgovarjajočim četrtletjem lanskega leta v marsičem izboljšal; blagovni promet je narasel za 3,3 od sto, zaposlenost delavstva za 10,4, državni dohodki za 4,2 od sto. Neprimerno boljše nego lani je pa položaj kmetinjstva; dočim je bila lani zaradi suše in slane letina slaba, je letos prav dobra in so tudi cene višje nego lani. Izgledi za nadaljnji razvoj gospodarskega položaja so torej ugodni.

Povečalo pa se je nekoliko število zaščitnih denarnih zavodov. Konec junija 1936 je bilo vsega 225 zavodov, ki jim je bil dovoljen odlog plačil, 4 je bila odobrena sanacija, 31 pa izvenkonkurna likvidacija.

V prvi polovici tek. leta se je ustanovilo 23 novih delniških družb z glavnico od 114,9 milijonov, 14 družb pa je povečalo svojo glavnico za 117,65 milijonov. In to je dober znak gospodarskega oživljanja.

HUDA TOČA

Strašno razdejanje je povzročila huda toča, ki je prav posebno kletila nad vasi Karteljevo, Globodol ter Gornjim in Dolnjim Kamenjem pri Novem mestu. Divjal je tudi silen vihar, ki je podrl preko sto kozolcev ter odkril mnogo hiš. Na njivah, kjer je rastle koruza, se je po neurju komaj še poznalo, da je sploh tam ka rastle. Skodo cenijo na preko pol milijona dinarjev.

VELIKA DRAŽBA NA BLEDU

Na Bledu so šle na dražbo imovine tamošnjih hotelirjev Ivana in Marije Kenda, ki sta bila lastnika Blejskega jezera in gradu ter drugih objektov. Bila je to največja dražba v Sloveniji ter je vse posestvo kupila Zadruga gospodarska banka za 23.400.000 dinarjev. S tem se je preprečila nevarnost, da bi ta lepi kos slovenske zemlje prišel v roke tujega kapitala, kakor so nekateri napovedovali.

MATEJ HUBAD

70 LETNIK

V povodju pri Skaručini, za Smarno goro, v rojstni hiši, je 28. avgusta praznoval svoj sedemdeseti rojstni dan odlični slovenski glasbeni delavec Matej Hubad, ki si je stekel neminljivih zaslug za pevsko kulturo našega naroda.

NEVOŠČLJIVOST

S širjenjem izmišljenih vesti o morskih volkovih, o nemirih, boleznih itd. so si Italijani že prejšnja leta večkrat prizadevali odvračati tujce od Dalmacije. Tudi letos je tak poskus naredil italijanski list "Lavoro Fascista", ki je poročal o nekakem spopadu v Krapini ter o neredih na Rabu ter je dodal, da zaradi tega tuji izletniki kar trumoma zapuščajo dalmatinsko obalo. Agencija Avala je te vesti zanikala kot neresnične in tendenciozne.

VELIK POŽAR V NOTRANJNJIH GORICAH

V Notranjih Goricah pri Brezovici je izbruhnil 4. sept. požar, ki je vpepelil 3 vezane kozolce, 4 skednje, 1 hišo, 2 hleva in vrh cerkvenega zvonika ter povzročil svojih 800.000 Din škode. Obstojala je nevarnost, da pogori vsa vas, vendar pa so ognjegasci to preprečili; pri gašenju je sodelovalo 12 požarnih bramb.

Z mirnim srcem se lahko zatečete v

Moderno zdravilišče

Talcahuano 1060 Buenos Aires

V VSAKEM SLUČAJU

Ko čutite, da Vam zdravje ni v redu. Našli boste v tem zdravilišču specializirane zdravnike in najmodernejši zdravniške naprave. Upravitelj naš rojak dr. K.

VELJANOVIC

Sprejemamo bolnike v popolno oskrbo in sicer po jako zmernih cenah.

Izvršujemo tudi operacije

Poseben oddelček za vse ženske bolezni in kozmetiko.

VESTI S PRIMORSKEGA

Pet dezertterjev s Primorskega ustreljenih v Rimu

"Istra" je izvedela, da je vojno sodišče v Rimu obsodilo na smrt radi veleizdaje in dezertstva Klementa Serga, doma iz Benčinčev pri Matuljah blizu Reke, starega 24 let.

O Klementu Sergu smo poročali za časa italijanske vpad v Abesinijo, da je pobegnil iz italijanskih vrst ter se predal Abesincem, ki so ga odvedli naravnost pred neguša Haile Selassieja. Etiopskemu cesarju je Sergo povedal, da je sicer moral v vojno kot italijanski državljani, vendar pa da se ni hotel boriti proti Abesincem, ker je po narodnosti Jugoslovčan in zato ne more biti pristaš Mussolinijevega režima, ki Slovence in Hrvate preganja. Poudrobo neguša, ki mu je hotel plačati vožnjo za v Jugoslavijo, je Sergo odklonil ter je izjavil, da raje ostane v Addis Abebi, če mu dajo možnost, da se zaposli. In res je dobil delo kot mehanik.

Ko so se italijanske čete začele bližati glavnemu mestu, so v Addis Abebi izbruhnili neredi in Sergo so po vsej priliki zaprli tako, da ni mogel pobegniti. Padel je Italijanom v roke; odpeljali so ga v Italijo in 28. julija t. l. je bil v Rimu ustreljen v hrbet.

Sergo zapušča ženo, s katero se je bil pred nedavnim poročil, in pa ma lega otročička. Družino so obvestili o njegovi smrti ter ji dostavili dokumente in 275 lir, ki jih je imel pokojni pri sebi.

Obenem s Sergom je bilo obsojenih in ustreljenih še četrto drugih dezertterjev iz Julijske krajine: trije vojaki iz Postojne in neki oficir iz Reke. Njihova imena pa še niso znana.

Številne dražbe v Istri

V okolici Motovuna, v Istri, je bilo 13. avgusta prodanih na dražbi nič manj ko 41 posestev, izmed katerih je šla večina na boben zaradi neplačenih davkov. Na dražbah kupujejo največkrat Italijani.

Pri Gradinju, ob reki Mirni, je imelo iti na dražbo — zaradi zaostalih davkov — posestvo domačina Rusnjaka, ki je imel tudi mlin. Od jeze in obupa je Rusnjak na predvečer dražbe zapalil. Kmetom, ki so prihiteli iz vseh strani, ko so videli ogenj, ni dovolil gasiti in so zato vsa poslopja pogorela. Rusnjak je potem pobegnil brez sledu. Oblasti ga iščejo.

Kakšni se vračajo iz Afrike

Zadnje čase se je spet vrnilo nekaj naših fantov, ki so bili poslani v Afriko. Toda le malokateri izmed njih se je vrnil zdrav. Vsak je pri nesel s seboj spomine iz divjih afriških bojev. Štiri in dvajsetletni Urbančič Franc iz Hraštja pri St. Petru je zgubil sluh. Žalosten postaja zvečer s fanti na vasi, a njihovih pogovorov ne sliši. Odšel je močan in zdrav, domov se je vrnil popolnoma izčrpan, najhuje pa je to, da najbrže nikoli več ne bo slišal.

'KOLEDAR IZSELJENCEV'

Čitamo, da bo Družba sv. Rafaela za varstvo izseljencev v Ljubljani izdala letos "Koledar izseljencev" za leto 1937; vseboval bo pregled vsega našega izseljenštva po vsem svetu z natančnimi podatki vseh naselbin.

Obenem beremo, kako se družba pritožuje zavoljo premelega zanimanja, ki ga kažejo Slovenci za izseljenštvo. Čeprav je na stotisoče Slovencev v svetu, šteje edina družba, katere namen je ščititi te izseljence, vsega komaj 300 članov. Pa veste, koliko znaša članarina na leto? — Borih deset dinarčkov! Družba je sedaj započela akcijo za zvišanje števila svojih udov.

Kako je s slovenskim jezikom v cerkvah?

Ljubljanski "Slovenec" poroča, z datumom 1. septembra, da so tržaške oblasti preklekale prepoved rabe slovenskega jezika v cerkvah ter da so v nedeljo, 29. avgusta, v tržaških cerkvah spet imeli službo božjo s slovensko pridigo in slovenskim pejem.

V Gorici pa je kvestor poklical 26. avgusta k sebi župnika stolnice in pa cerkve sv. Ignacija ter jima izjavil, da prepoveduje sploh sleherni rabo slovenskega jezika v goriških cerkvah. Dejal je, da je slovensko petje in slovensko pridiganje nepotrebno, ker vsi prebivalci znajo italijansko. Uradno je prepovedan slovenski jezik tudi v vseh cerkvah Slovenske Benečije.

Vsa družina pred sodnikom

Dne 8. julija t. l. se je vršila dražba pri Miklužu Josipu v Črnem vrhu. Na prisilni prodaji je bil njegov vol. Med njim, njegovo družino in izvršilnimi organi je prišlo do burnega incidenta, ki jih je privedel pred goriško sodišče. Dne 28. avg. so se morali zagovarjati Mikluž Josip, njegova žena Marija, sinova 27-letni Jakob in 22-letni Josip ter 20-letna hči Ivana, da so se zoperstavljali javnemu organu in mu grozili ter ovirali njegovo delovanje. Jakob pa je bil še posebej obtožen, da je zasramoval, in Ivana, da je zalila karabinerskega brigadirja Antona Spado. Sodišče je obsodilo Jakoba na 15 dni zapora, oprostilo ženo Marijo, a sinovi so dobili od 3 do 7 mesecev pogojno.

Nadškof Margotti in Španija

Goriški nadškof Margotti je razposlal okrožnico, v kateri poziva duhovnike in vernike, naj molijo v cerkvah za zmago španskih upornikov. Okrožnica pa je menda namenjena samo italijanskim vernikom, kajti v njej je rečeno:

"Mi, ITALIJANSKI katolici, ki imamo srečo, da uživamo mir pod okriljem našega močnega in čuječega Režima..."

Seveda bi bilo nekoliko čudno, če bi goriški nadškof baš v času, ko se naš jezik izganja še iz poslednjih goriških cerkva, izjavljal tu za slovenske katolice, da "uživajo mir" pod okriljem sedanjega italijanskega režima.

Elektrifikacija soške železnice

V načrtu je elektrifikacija železnice proge Gorica—Podbrdo. V ta namen bodo baje v najkrajšem času pričeli z zidanjem električne centrale v Podselu pri Sv. Luciji. Dela so predvidena za dobo šestih let.

Gospodarske vesti iz Trsta

Trst, avgusta 1936.

Mnogi so upali, da se bodo po ukinitvi sankcij kmalu znižale cene vsega onega blaga, ki ga Italija uvaža, vendar pa se ta pričakovanja niso uresničila in nesorazmerje med cenami domačega in tujega blaga se je v zadnjem času le še poostrilo. Naš kmet je radi tega močno prizadet; za svoje pridelke dobi le malo, druge stvari pa mora drago plačevati.

V teku afriške vojne, so se, poleg ostalih cen, posebno dvignile tudi cene kmečkih pridelkom. Tako je stalo seno v letošnjem aprilu od 32 do 45 lir, krompir od 55 do 60 lir stot, pa tudi drugi naši kmečki pridelki so dobili vrednost v primeri z ostalim blagom. Danes pa so cene obupno padle, seno prodaš v Trstu po 8 lir, a krompir le še po 20 lir stot; ravno isti padec je opaziti pri ostalih pridelkih. Nasprotno pa so se vse kolonijalije — v kolikor jih je še dobiti — v obupno podražile. Zaloge kave so popolnoma izčrpane in je skoraj, kljub pretirani visokim cenam, dobiti ni več. V zadnjem času pa so se po Trstu širile vesti, da sta dve s kavo natovarjeni ladji, ki sta pripluli v neko italijansko pristanišče iz Brazilije, morali odpluti spet natovorjeni. Italija bi morala namreč plačati v zlatu, a ker s tem ne razpolaga, je izključeno vsa kršen uvoz. Na podlagi teh dogodkov računajo tržaški trgovci s tem, da če v kratkem ne nastanejo spremembe, bodo ostale trgovine brez vseh onih predmetov, za katere je Italija navezana na uvoz. — Rižu, moki in z njo v zvezi vsem testeninarom so se v zadnjem času, spet cene dvignile za 10 odstotkov. Kruh stane danes v Trstu od 1.50 do 2 li-re kg, goveje meso se prodaja po 10 do 12 lir za kg, teletina baje celo po 20 lir. Tudi vsem tobaknim izdelkom so se cene v zadnjem času dvignile.

V smislu zadnjega tozadevnega za kongske dekreta bodo morali kmetovalci, poleg žita in volne, oddati državi tudi vso letos pridelano kopolno. Oblasti so že izdale potrebne ukrepe za rekvizicijo. Dalje je občutno poskočila cena vsem kovinam in kovinastim izdelkom, od katerih pa nekaterih vrst sploh dobiti ni. V krajih, ki ležijo v bližini jugoslovanske meje si ljudje pomagajo s tem, da nabavljajo železo, baker in med iz Jugoslavije in jih stane kljub temu, da plačajo visoko carino, prevoznino in druge stroške, še vedno dosti manj, kot doma.

V okolici Trsta je bilo 23. avg. ponoči so se odpravili 51 letni Viktor Stinko, 35 letni Gverin Zupančič, 49 letni Cezar Rossi, 27 letni Peter Reatini in 29 letni Karl Sterpin z malo jadrnico "Marcello" iz Trsta v Milje. Ponoči jih je zalotila na odprtem morju huda burja, ki je prebrnila jadrnico in v borbi z valovi so se vsi vtopili. Vsi utopljenici so bili očete številnih družin in so stanovali pri Sv. Jakobu.

27 letni Ražem Edvard iz Trsta je tako nesrečno padel, da je dobil hude poškodbe na obrazu in se je moral zateči v bolnišnico.

Malo Dorotejo Trampuš iz Proseka je avtobus pri Stivanju podrl na tla in ji močno poškodoval desno nogo, tako, da so jo morali spraviti v bolnišnico.

60 letni Josip Švab in 25 letni Viktor Švab sta se podala v noči 26/27 avg. iz svetokriškega portiča na ribolov z barko "Ano". Ponoči jih je zalotila močna burja in jih gnala proti jugu. Ker se zjutraj nista vrnila, so sorodniki javili nesrečo pristanskemu poveljstvu, ki je poslala vlačilca, da jih najde. Dobili so jih v bližini Sočinega ušja.

V Barkovljah so popravili staro cerkev sv. Jerneja. Stavba je predelana skoro popolnoma, le nekaj starih zidov so pustili. Zidana je v čistem franciškanskem slogu iz 14. stoletja, kar je za Trst nekaj novega.

Drobne vesti

V Dobu pri Domžalah je preminul Danilo Pahor iz znane škedenjske družine. Zapustil je ženo in dva otroka. V emigraciji se je udeleževal kot javni delavec. Star je bil komaj 32 let. N. v m. p.!

Hudo točo so imeli v okolici Buzeta, posebno okrog Sovinjaka, Vrha, Sv. Dunata, Vseh Svetih in Račiča. Uničila je skoro popolnoma vinograde in ponekod ne bodo pridelali vina niti za domačo rabo.

Ras Guga, abesinski veljak, ki je prvi izdal svojo deželo ter prestopil na stran Italijanov, je bil tudi v Trstu, kjer so mu razkazovali mesto.

V Trstu je umrl, star 77 let, znani veleindustrijalec Ignacij Weiss, ustanovitelj tovarne olja v Zavljah in Trzinu. Pokojni je bil rodom iz Prage.

Nov občinski svet so dobili v Sv. Luciji pri Tolminu. Tvorijo ga kot zastopniki delodajalcev Rossetti Vincenc, Bajt Franc, Pregelj Franc, za delojemalce pa Hvala Justin, Sturm Josip in Muzzini Ivan.

Ker je 60 letni Franc Ušaj iz Renč grozil z "renčelico" zetu Aloiziju Žižmondu, je bil kaznovan na 2 mesece zapora. 33 letna Franciška Stanta iz Podgore je dobila 4 mesece zapora, ker je kršila določbe o pomina.

V nedeljo 23. avg. ponoči so se odpravili 51 letni Viktor Stinko, 35 letni Gverin Zupančič, 49 letni Cezar Rossi, 27 letni Peter Reatini in 29 letni Karl Sterpin z malo jadrnico "Marcello" iz Trsta v Milje. Ponoči jih je zalotila na odprtem morju huda burja, ki je prebrnila jadrnico in v borbi z valovi so se vsi vtopili. Vsi utopljenici so bili očete številnih družin in so stanovali pri Sv. Jakobu.

27 letni Ražem Edvard iz Trsta je tako nesrečno padel, da je dobil hude poškodbe na obrazu in se je moral zateči v bolnišnico.

Malo Dorotejo Trampuš iz Proseka je avtobus pri Stivanju podrl na tla in ji močno poškodoval desno nogo, tako, da so jo morali spraviti v bolnišnico.

60 letni Josip Švab in 25 letni Viktor Švab sta se podala v noči 26/27 avg. iz svetokriškega portiča na ribolov z barko "Ano". Ponoči jih je zalotila močna burja in jih gnala proti jugu. Ker se zjutraj nista vrnila, so sorodniki javili nesrečo pristanskemu poveljstvu, ki je poslala vlačilca, da jih najde. Dobili so jih v bližini Sočinega ušja.

V Barkovljah so popravili staro cerkev sv. Jerneja. Stavba je predelana skoro popolnoma, le nekaj starih zidov so pustili. Zidana je v čistem franciškanskem slogu iz 14. stoletja, kar je za Trst nekaj novega.

Trdna korenika

V Ajbi pri Kanalu je 18. avgusta čil in zdrav praznoval svoj stoletni rojstni dan Mihael Škodnik, po domače "Kmetov stric". Ob tej priliki se je ta goriški korenjak tudi prvič fotografiral. Njegov življenjepis je precej pester in je doživel na bivši avstrijsko-italijanski meji že tri vojne. Kot 12letni deček je vozil s svojim očetom vojne potrebščine za armado Radeckega iz Gorice v Palmanovo, v letih 1859, in 1866 se je udeležil vojne proti Italiji pri Novari in Custozi, v času svetovne vojne pa je bil interniran v Italiji.

S Tolminskega

V okolici Tolmina grade in popravljajo vsepolno poti in cest, toda ne tistih, ki vežejo vasjo in so popravil neobhodno potrebna. Tako je tudi s tolminsko vasjo Čadrg in s sosedno Zalaz. Dobili sta nov red za hišne številke, nove, lepe tablice s številkami tako, da so vse izmenjali in zmešali. Pot v Čadrg, ki je danes še prava kozja steza, pa je kljub neštevilnim prošnjam in pismenim vlo gam ostala brez vsakršnega popravila. Uradna gosposka se za potrebe našega kmeta še zveni ne in dela to, kar se ji zdi "moderno". In samo s takimi novotarijami "napredujejo" naše vasi, v vsakem drugem oziru pa nazadujejo.

GOSPODARSKO PODPORNODRUŠTVO SLOVENCEV

iz Ville Devoto

VABI

cenjeno občinstvo na svojo

Prvo pomladansko prireditev

ki se bo vršila 11. OKTOBRA 1936 na društvenem zemljišču UL. SIMBRON 5148, od 4. pop. dalje.

Spored:

1. OTVORITEV — godba
2. "OB VEČERNI UR" (V. Vodopivec) — moški zbor
3. "PESEM SLOVENSKE STRAŽI" (V. Vodopivec) — mešan zbor
4. DEKLAMACIJA
5. Veseloligra v enem dejanju

"ZMEŠNJAVA"

Po sporedu: PROSTA ZABAVA S PLESOM in Srečolovom
Dobro založen bufet po zmernih cenah
Svira orkester "Ljudskega odra"

Pridite vsi, da se na prostem po domače poveselemo!

OBDO

ZA POUK IN ZABAVO

Izzgodovine nekaterih iznajdb

Pravijo, da je potreba mati iznajdb, slučaj pa je njih oče. Dolga vrsta važnih, pomembnih, za ves svet odresitih iznajdb je nastala zgolj slučajno. Pomislimo samo, da je Jacquard tedaj odkril vodilo (prin cip) svojega tkalnega stroja (stavev), ko je gledal svojo ženo, kako je svojim hčeram s prsti mršila la-se. Galilei se je pa zagledal v nihanje večne luči v cerkvi in je iznena-deno odkril vodilo svojih zakonov o gibanju. Jamesa Watta je prepričal pogled na pokrov lonca, ki ga je so-para bušnila navzgor, o sili vodne pare. Neuton je spoznal zakon o pa-danju vseh teles ob pogledu na ja-belko, ki je padlo z jablane.

Tudi v novejši dobi je nekaj naj-važnejših iznajdb nastalo prav tako slučajno.

Američanu Eliji Howerju se je ne-koč sanjalo, da ga preganjajo di-vjaki s sulicami, ki so imele ob ko-nici luknjice. Zbudil se je in je iz-našel iglo z ušesom pri konici, iglo za šivalni stroj, kakršne uporabljamo še zdaj. Ta iznajdba je bila že priprava za iznajdbo šivalnega stro-ja.

Ameriški "čarovnik elektrike" — Charles Steinmetz, umrl je pred ne-kaj leti, je več let proučeval pojav električnih zračnih užigov. V svoji delavnici je že proizvajal mogoče bliske. Nekega dne je tresčilo v ne-ko zapuščenno taborišče ob reki Mo-hawk. Steinmetz, ki je bil pohablje-nega telesa in velikanske oblike gla-ve, je ves vesel tekkel tjakaj in je na-tačno preiskal vsako ped zemlje, do kamor je segala moč strele. Nekó o-gledalo se je bilo razbilo na tisoč delov. Steinmetz je vse črepinje po-bral in pravilno sestavil ogledalo. Pri tem sestavljanju je dosegel ne-precenljive podatke o poti in učinku strele.

Alfred Nobel, slavni švedski ke-mik in ustanovitelj nagrade za naj-boljša dela sveta, se je nekoč urezal v prst. Vzel je nekaj bombaža, ga pomočil v alkoholni eter in je s tem namazal rano. Prav tedaj je iskal snov, ki bi vsrkavala nitroglicerín in ga zgoščala. Ko je opazoval, kako se je lepljiva snov na njegovem prstu počasi strdila v prožno plast, mu je šinila v glavo misel, da je nemara ta snov tista, ki jo išče. Preiskusil je misel, pomešal kolodij z nitrogl-icerinom in nastala je trda zmes: iz-

našel je razstrelivno snov. Majhna ranica na prstu je Nobla privedla do tega, da je iznašel razstrelivno snov, ki je tako važnega in usodnega po-mena za moderne vojske: dinamit.

Neki ameriški posestnik, W. H. Painter, se je bavil s proučevanjem zamaškov. Slednjič se je domislil pločevinaste kapice, ki jo imajo zdaj vse steklenice, kjer je kaka kipeča pijača. Ena sama ameriška družba izdelala zdaj na leto 80 milijonov takih zamaškov. Američan Humphrey O'Sullivan je slišal nekoč besede o nekem človeku, ki je prodajal gum-jaste pete. Pridobil si je patent za take pete in znano je, koliko teh pe-ta roma dandanes po svetu.

Svetovnoznani iznajditelj aparata za britje King Gillette je pre-jel nekoč od svoje tvrdke, kjer je bil za potnika, naročilo, naj kaj takega iznajde, kar bo treba takoj stran vreči, ko bo enkrat v rabi. Leta 1895 se je Gillet bril s skrhanó britvijo. Tedaj se je spomnil iznajdbe! Na-pravil je model za brivski aparat iz medi in peres za ure. Seveda takšna naprava ni bila baš na višku, vendar se je izpopolnjevala od leta do leta in dosegla velikanski uspeh. Saj ima "Družba Gillette" vsako leto štiri in pol milijonov dohodkov.

Zobno krtačico je iznašel neki an-gleški kaznjeneec z imenom Addie, ki je čutil potrebo, da si čisti zobe. To je bilo nekako pred 150 leti. Te-daj so si ljudje snažili zobe s krpi-co, boljši sloji pa so imeli palčico, ki je bila na koncu razcefrana. In še dandanes je na Angleskem tvr-dka Addie, ki izdeluje krtačice za zo-be.

Iznajdbe majhnih predmetov so bogatile iznajditelje. Veliko premo-ženja so dale svojim iznajditeljem igla z zaponko, gumb na pritisk, skrnice, etiketa in slične "bagate-le".

Iznajditelji velikih strojev, važnih predmetov, znanstvenih naukov itd., pa so večinoma umrli v revščini.

RUSKA KLINIKA ZA VSE BOLEZNI

Razpolaga z 10 specializiranimi zdravniki ter s posebnim konzultorijem za spole in krvne bolezni, katerega vodi znani specialist dr. A. Izaguirre. — Zenske sprejema ga. dr. Matilda Kraating v posebnih oddelkih, s posebnim vhomom.

Imamo specializirane zdravnike za vse vrste bolezni, X-zarke in laboratorij za elektr. zdravljenje.

Za bolnike in bolnice iz notranosti imamo posebne sobe s posteljami. — Cena: dnevno od \$ 1.— dalje. — Za majhen honorar, dajemo nasvete tudi pismenim potom.

Zdravniški pregled za kakršnokoli bolezen: \$ 3.— Sprejemamo od 9. — 12. in od 15. do 21. ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. Govorimo slovensko.

SUIPACHA 28

Originalni izumi

Teško si je predstavljati, kako ve-liko je številno čudnih izumov, ki jih prijavljajo patentnim uradom vse-ga sveta.

Pred kratkim je izšla knjižica, ki vsebuje nekoliko takšnih izumov. Tu bi bilo na primer omeniti pripravo, ki šteje bankovce. Število oseb, ki bo do lahko uporabljale to pripravo, da si pristižejo nekaj časa in dela, pač ne bo veliko. Neki drugi meha-nizem meša igralne karte. Utrujenji igrači nimajo drugega opravka, ne-go da položijo na kovinske grabeže karte ter zavrtijo neko ročico, in ne bo se jim treba bati, da bi ne bile podobice dobro premešane. Komodne kuharice si bodo lahko omislile pri-pravo, ki bo avtomatično zalivala pe-čenko s sokom. Posebno originalna je priprava, ki izdeluje "star" sir s tem, da spušča skozi svež sir elek-trični tok.

ZENSKI KOTIČEK

Pazi na obleke!

Kadar pridete domov s trga, z o-biska itd., se takoj preoblecite in obleko osnažite.

Mnoge ženske imajo navado, da o-bleke takoj po uporabi obesijo v o-maro, ali pa jo enostavno vržejo preko stola ali postelje. Takšna oble-ka bo kaj kmalu izgubila svojo prvotno obliko. Obleko je treba pu-stiti nekoliko časa na zraku, da iz-gubi duh po znoju in cigaretah. Če pa denete neprezračeno obleko ta-koj v omaro, se bodo neprijetnega duha navzele tudi vse druge oble-ke.

Umazano obleko je treba takoj o-čistiti, ker sveže madeže odpravimo lažje ko stare. Če opazite, da je raz-trgana ali obdrgnjena, jo zakrpaite takoj. Majhne zakrpane luknjice tu je oko niti ne opazi.

Mastne madeže odpravimo z nafto ali salmijakom. Sladkorne madeže o-snažimo z navadno čisto vodo, ma-

Migljaji za hišne gospodinje

Madeže od rje pokapamo z limo-novim sokom, potem pa držimo blago nad soparo. Rjaste madeže na svili in baržunu namočimo s hudim kisom, jih pokrijemo s pepelom od smotk in pustimo nekaj časa pri mi-ru. Kasneje izperemo z milnim al-koholom.

Vzemi boraks na mesto sode ka-dar umivaš tla in ne bodo ti roke ta-ko razpokale.

deže od oljnatih barv pa odpravimo s terpentinom. Če vam slučajno ka-ne vosek na obleko, ni treba obupa-vati. Vzemite desko za likanje in dajte pod madež kosček pivnika, dru-gi kos pa dajte na madež in povle-cite nekajkrat z vročim likalnikom. Pri tem menjavajte pivnik in ponav-ljajte to toliko časa, da madež iz-gine.

ZA KRATEK ČAS

Vztrajnost

Bogati stric je odločno odklonil: "Od mene ne dobiš nobene pare več!"

"Toda, stric!"

"Zame si umrl!"

"Potem mi daj pa vsaj denar za pogreb!"

Vse v redu

— Gospod šef, našega blagajnika je povozil avto in sedaj leži v bol-nici.

— Hvala bogu, jaz sem pa že mi-slil, da ni prišel v pisarno, ker je pobegnul z blagajno.

Pri zdravniku

"Gospod doktor, strašno me boli v trebuhu, zdaj na levi, zdaj na des-ni, zdaj v sredi."

"In kje vas je pa začelo najprej boleti?"

"V ulici Corrientes".



Angleška pogumna letalka Beryl Markham, stara 33 let in mati 7 let-nega otroka, je prva ženska, ki je brez spremstva preletela severni Atlantik s svojim letalom "The Messenger".

TOVARNA MOZAIKA

Teolindo Rodríguez

Specializirana v vseh vrstah mozaika. Imitacije marmorja SKLADIŠČE GRADBENEGA MATERIALA

Cement "San Martin" Ugodne cene

ANASCO 2763 — PATERAL — U. T. 59-1925

Caričin ljubljeneec

Zgodovinski roman
Nadaljevanje 5

Elizabeta se vzdigne s poslednji-mi močmi: "Se eno besedo!" — se-peta umirajoča. "Vidim — vem, — Potemkin bo tvoj, čisto tvoj. Cariča lahko prisili tudi srce, da ljubi, po-sebno, če je tako lepa, kakor si ti. Kateri smrtnik se ti more upreti? Zanjda moja prošnja Katarina! Za-klinjaj te, osreči ga! Ljubi ga, imej ga — ali ne upropasti ga! Bodi mu zvesta — zvesta!"

Elizabeta pada s stola.

Katarina se nagne nad njo. "Ali me še lahko slišiš?" vpraša umira-jočo. "Potemkino bom ljubila več-no. Zvesta mu hočem biti!"

Cariča pomolči. Z grozo spozna, da je govorila mrtvecu.

V očeh so se ji pokazale solze. — Zensko srce, večna zagonetka! Ta lepa žena, ki je odločno in premišlje-no pognala bedno devojkico v smrt — ta žena je plakala nad truplom an-gelsko lepe devojke.

Po dolgem času se dvigne carica in odstrani skrbno sledove solz. Po-zvonji in takoj se odpro vrata, skozi katera vstopi v salon baron Pasek. "Mrtva?" — vpraša, ko je zagle-dal na preprogi mrtvo Elizabeto. — "Pravica je hitro sodila!"

"Sluge morajo molčati," pravi ce-sarica. "Slušajte, baron! Elizabeta Voroncov je pravkar nenadoma um-rla. Truplo naj ostane tu do mra-ka. Ključ hočem odnesti s seboj. — Zvečer vam ga izročim svoj paž. Do tedaj pripravite rakvo, ki bo dostoj-na za Romanove. Krsto morate po-tem tajno prenesti v obiteljsko grob-

nico Romanovih. Skrbite, da ne bo danes straže pri grobnici in da bo do vrata le priprta. Krsto položite zraven sarkofaga mojega moža — Petra III. Naj počiva hči zraven svo-jega očeta!"

"Samo da bi nosači molčali, veli-čanstvo!" — reče ponižno šef poli-cije.

"Nosati?" — Bedak! Ali je po-trebno, da povem, kaj bi naj bilo z njimi? Ko dovršijo delo, pošljij jih s pismom poveljniku Petro-Pavlov-ske trdnjave; ta naj jih nagradi!"

"Razumem," se je smejal Pasek, "nagrada bodo našli potem, ko bodo vrženi skozi tajna vrata v pritličju trdnjave, ki se nahajajo pod reko Nevo. Od tu ni še nihče živ prišel."

Pasek se prikloni, poljubi rob ca-ričinega ogrinjala in odhaja poniž-no, kakor suženj iz salona.

S prezirhom je gledala Katarina za njim.

"Tudi zate, marljivi ubijalec, bo prišel dan, ko boš padel skozi tajna vrata! Potrebujem te se, a svoji u-sodi ne ubežiš!"

Nato stopi Katarina k mizi in raz-trga papir, katerega Elizabeta ni ho-tela podpisati. Z mize vzame majhen slonokočen križ, gre k trupu ml-a-de devojke in ji ga porine v hladne roke.

Katarinine ustnice so se gibale — molila je!

Da, molila je — morilka pri trup-lu svoje žrtve!

4. POGLAVJE

Iz židovske hiše v knežji dvor. Skozi najslabši, najrevnejši in naj-bolj umazani del Petrograda, v ka-terem so tedaj morali živeti Židje, skozi temne in ozke ulice židovskega dela mesta, je hitel Peter Voroncov. Misli je na Elizabeto in je bil prepričan, da je doma na varnem. Na njegovem resnem obličju se je pojavil smehljaj, ko se je spomnil

svoje miljenke. Niti slutil ni da je njegova življenska sreča v tem hipu uničena.

Starec dospe do najbolj umazane kočice na obali Neve, oprezno pogle-da, če ga nihče ne zalezuje in močno potrkna na vrata. Moral je trikrat po-trkati, sele potem se prikaže skozi malo okence glava starega Žida.

"Kdo je?" — vpraša. "Kdo moti starega Arona Katza pri molitvi?"

"Jaz sem, Aron Katz," odvrne stari Voroncov. Kaj me ne poznate več? Do'go je že, kar se nisva vide-la."

Stari Žid ni mogel od preseneče-nja nič odgovoriti; tako ga je izne-nadil nenadni prihod starega Voron-cova.

"Bog je velik!" vzklikne naposled v vzdigne roke. "Vi ste, Peter Voroncov, za katerega sem mislil, da je že davno mrtev in pokopan!"

"Odpri, Aron!" — reče Voroncov. Žid izgine od okna in čez nekaj časa začuje Voroncov, kako se v vr-tih obrača ključ. Vrata se odpro.

Aron Katz pelje svojega gosta v ubožno sobo, v kateri ni bilo ničesar, razen najpotrebnejših stvari: polomljeni stoli, mala miza in sta-ra postelja, pokrita z umazanim pokrivalom. Oba si srčno stisneta ro-ki.

"Bodiva kratka Aron," reče Voroncov. "Vsak hip je dragocen. — Spominjate se, da smo tedaj skup-no delovali, ko smo hoteli rešiti ne-srečnega carja Petra, katerega je njegova žena Katarina dala ubiti po najetih ubijalcih ter mu odvzela prestol?"

"Zalobog!" — odvrne Žid. "Vsi smo izgubili. Eni so izgubili življe-nje, drugi premoženje, tretji svobodo. Jaz sem postal iz bogatega dvornega, bankirja berač, ki na sta-re dni čima kaj jesti. Naša namera, da rešimo cesarja in ga pripeljemo

na ladjo, ki bi ga naj odvezela iz bližine njegove demonske žene, ni uspela radi njegove neodločnosti."

"Ne predbacivajte mi ničesar!" — opomni Voroncov. "Nesrečni car je plačal to s svojim življenjem. Vi veste, kaj je bil zame. Živel je v ne-srečnem zakonu s Katarino, ki ga je varala sedaj s Soltkovom, sedaj s Ponjatovskim, sedaj z Orlovom. — Nesrečen in osamljen je poklonil svoje srce lepi, dobri devojki, ki je bila igralna in ki ga je res ljubila. Ta devojka je bila moja hči. Rodila je malo Elizabeto. Po uboju carja Petra sem našel nekega dne svojega hči mrtvo v njeni sobi. Ali se je sama zastrupila, ali pa so jo drugi, tega nisem zvedel nikoli. Tedaj sem se zaklel, da se hočem maščevati nad ubijalci, ki so uničili tudi mojega otroka. "Mnogo časa je prešlo od te-daj. Svčnega maščevanja nisem po-zabil. Iztrgati hočem Katarini pre-stol — Rusiji naj vlada tisti katere-mu popolnoma pripada sveta krona Rurikova, ustanovitelja ruske mo-narhije!"

"Joj n-eni," — zakliče stari Aron, "prišli ste, da me ponovno privede-te na rob propasti! Pogodil sem va-se misli: osvoboditi hočete pravega carja, ki še živi, osvoboditi namera-vate Ivana Antonoviča, ki je živ za-kopan!"

"Prav imate, Aron," odgovori Pe-ter Voroncov "Osvoboditi ga hočem iz njegove ječe. In vi, Aron, vi mi boste pomagali! Poglejte sem! Ka-ko vam ugaja ta kamenček?" vpraša starega Arona in odvije iz svoje-ga roba velik diamant. "Vi boste ta diamant od mene kupili!"

Minutó so minevale, preden je mo-gel stari Aron izpregovoriti kako besedo.

"Zdi se mi, da vas bodo morali odpraviti v blaznico, prijatelj Vo-roncov," odgovori Žid. "Jaz naj bi

kupil ta dragulj, jaz, ki sedaj trgu-jem s starimi ogrinjali, z zamazani-mi in ničvrednimi cunjami, katere drugi ljudje odmetujejo? Ta dra-gulj lahko plača carica, a ne jaz, si-romašni Aron Katz!"

"Aron!", zakliče Peter Voroncov, prijemši drhtečo starčovo roko ter mu pogleda čvrsto v oči, "varajte vse svet, ki si želi vašega bogastva, igrajte se v bodoče komedijo, da tr-gujete s starimi oblaci, vendar me ne boste prepričali, da ne pose-dujete milijonov rubljev, da niste premočnejši, kakor večina naših kne-zov in grofov!"

"Ali mi niso zaplenili vsega ime-tja?!" — vzklikal Katz, "ali me ni-so uničili, ko se je zvedelo, da sem tudi jaz udeležen pri zaroti, ali mi niso vzeli popolnoma vse, kar sem posedoval?"

"Ni res, kar govorite; Aron Katz, jaz vem to dobro," ga odločno pre-kinje Voroncov, "odvzeli so vam res mno-go, zaplenili so vam posestva in hi-še, ali denar, ki ste ga imeli nalo-ženega na Angleskem, ste rešili in ga imate shranjenega. — Zahtevam za ta diamant milijon rubljev!"

"Milijon!? — Neumnost! Plačam vam 700.000 rubljev in niti kopejke več!"

"Potem pa nič," — reče odločno Voroncov in se pripravlja, da spravi kamej zopet v žep.

"V Petrogradu mi je znana odli-čna dama, ki mi bo plačala toliko, ko-likor zahtevam."

"Dama?!" vzklikne Aron, "kdo je ta dama? Koga mislite? Katera da-ma more plačati milijon rubljev v gotovini?"

"Kneginja Daškova," odgovori za rotnik in pogleda staremu Aronu v oči; "divna lepotica na Katerininem dvoru, — vaša hči!"

"Moja hči?!" zastoka Aron Katz, "kneginja je moja hči?!"

PREKOMORSKA POSTA

Iz Evrope dosepejo

11. Remo
12. Neptunia
13. Monte Olivia
16. H. Chiftain

Protiv Evropi odplovejo

14. Arlanza
15. Florida in H. Monarch
16. Neptunia in Madrid

MALI OGLASI

PO UGODNI CENI PRODRAM, rad-odpotovanja, hišo v glavnem mestu, okraj Lianiers; obsega sobo, kuhinjo in stranišče. Ugodne prometne zve-ze. — Informacije pri Novem listu.

PRODRAM ZEMLJIŠČE na progi FCS, Empalme Temperley, oddalje-no 4 kvadre od postaje. Meri 1000 kvadrat metrov in je primerno za vr-tnarstvo, kokošjerejo, čebelarstvo i. t. d. Cena samo \$ 1.000. Pojasnila pri Novem listu".

UČENEC, sin slovenskih staršev za krojaško obrt se sprejme. Rojas 1645 Dto. A — Bs. Aires.

KO RABITE ODVETNIKA za kakršne-koli pravne nasvete, obrnite se na pi-sarno M. D. Hočvar, Traductora publica nacional, Calle Tucumán 586, Buenos Aires, U. T. 31-3168, ker se boste s tem zavarovali pred izrabljanjem ter ne boste padli v napačne roke. — Istotam se PREVAJAJO IN DOBAVLJAJO DOKU-MENTI

KDOR ZELI SPOZNATI SAMEGA SE-BE, svoje hibe in sposobnosti, svoj zna-čaj, svoje bodoče in ptereško življenje, naj se obrne na priznanega grafologa in Zadolstuje napisati lastnorodno ime in primok, dan, mesec in leto rojstva ter poslati v pismu en peso na naslov: GRAFOLOG, Calle Tucumán 586 Buenos Aires. — Pišite lahko v svojem materin-skem ali pa v kakem drugem jeziku.

NAZNANILO. Sporocam, da sem se preselila iz ul. Fraga 61 ter bom, ka-kor doslej, razpolagala vedno le z za-nesljivo dobrimi službami za matrimo-nios, služkinje, sobarice itd. BERTA CERNIČ, Dorrego 1583 (pol kvadre od Rivere 1900) — U. T. 54, Darwin, 3588

PRODRAM po ugodni ceni spalnice za dve osebi, omaro, mizo in 3 sto-lice, skupno ali posamič. Obrniti se na: Zabala 3772.

KROJAČNICA

P. CAPUDER

se priporoča cenjenim rojakom Buenos Aires, Billinghurst 271 dpt. 3 (višina ulice Cangallo 3500)

SVOJI K SVOJIM!

FILOMENA BENEŠ-BILKOVA

Slov. babica

Bivša prva šefinja v praški porod-nišnici ter s prakso v bolnici Juan Fer-nández, se priporoča vsem Slovcem! Sprejema penzioniste iz mesta in de-žele v popolno oskrbo. — Cene izredno nizke, postrežba prvovrstna. — Sprejema od 7. do 21. ob nedeljah in praznikih pa do 20. — Vprašajte za informacije preden greste drugam

Lečenje brez bolisti.

LIMA 1217 U. T. 23-3388

5. POGLAVJE

V grobnici Romanovih

Ko je začel zemljo pokrivati mrak je prišel šef policije, baron Pasek v cesarski dvorec, kjer ga je pričakoval paž Gabriel. Oddal mu je ključ vrtnega paviljona, v katerem je ležala uboga, mrtva Elizabeta. Mali Francoz je sporočil baronu ce-saričine ukaze: "Ker se pokoplje ce-ma visokega pokoljenja, zahteva ce-sarica, da izberete na mesto dveh preproštih vojakov dva častnika, ki bosta nosila krsto. Samo častnika sta vredna da izkažeta mrtvi zadnje-čast.